

Rory

Warszawa, d.

15/12

POUFNE

557152

19.20r.

Rv

Termin 30/II

(11)

WYDZIAŁ PRASOWO-WYDAWNICZY

STRAŻY KRESOWEJ

ul. Długa 50, IV-te piętro, pokój 414

Telefon 119-63.

No 558.

INSTRUKCJA DLA "WARSZAWSKIEGO SŁOWA".

Pismo ma zadanie podwójne:

- I. Służy ogólnej polityce rządu w sprawie rosyjskiej w płaszczyźnie stosunków międzynarodowych.
- II. Obsługuje tereny 1772 r. i z tego punktu widzenia prowadzi politykę lokalną.

Odnosnie I.

Pismo wywiesza hasło federacji wolnej demokratycznej Rosji z wolną demokratyczną Polską.

W tym celu: 1) Podkreśla stale niebezpieczeństwo niemieckie dla Rosji i ogólnego pokoju.

2) Niemocność utrzymania się nadal Rosji jako zcentralizowanego tworu wraz z jej obcoplemiennymi kresami. Tylko Rosja etnograficzna "znajdzie siebie" i swą przyszłość. Ogromne zadania Rosji w Azji.

3) Korzyści ze współdopełniania się ekonomicznego Polski i Rosji.

4) Zaznacza i komentuje z radością wzmacnianie się Polski.

5) Jest w ostrej opozycji do bolszewizmu, również jak i do reakcji rosyjskiej.

6) Wykazuje nicość i słabość t.zw. demokracji rosyjskiej. Nie reklamuje specjalnie żadnego z politycznych czynników rosyjskich.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

441

WYDZIAŁ PRASOWO-WYDAWNICZY

STRAŻY KRESOWEJ

ul. Długa 50, IV-le piętro, pokój...
Telefon 119-63.

Odnosnie II.

Pismo wychowuje lojalnych obywateli bądź Rzeczypospolitej
bądź danych terytorjów, tak jak się one politycznie kształtu-
ją i służy ku pobudzeniu sił dośrodkowych ku Polsce.

W tym celu:

a) Prowadzi stałą rubrykę "Wschodnia ziemia", w której
informuje czytelnika o zarządzeniach władz, objawach życia go-
spodarczego, analizuje przyszłość tych ziem - jednym słowem
wiąże ściśle los czytelników z losami tych terytorjów.

b) Podaje dużo wiadomości z polski: Naczelnik Państwa,
Sejm, armia, reformy - oto obiekty z którymi trzeba, żeby czy-
telnik nauczył się wiązać swe rachuby na najbliższą przyszłość.

c) Dąży do zgrupowania przy piśmie duchowieństwa prawosław-
nego przez organizowanie go do zabiegów o polepszenie bytu dro-
gą staraniami u rządu. Pismo usilnie popiera zjazdy duchownych pra-
wosławnych, delegacje ich do władz itd. W ten sposób współdzia-
ła wybiciu się jednostek ruchliwszych i lojalniejszych i przygo-
towuje grunt dla zwołania soboru w Warszawie i ustanowienia naj-
wyższej głowy kościoła prawosławnego w Polsce.

Kierownik Wydziału Prasowego

INSTITUTE
ARCHIVES
New York

INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Niżej podpisana grupa rosjan uważa za niezbędne wydanie pisma uczciwego, bezpartyjnego pisma rosyjskiego, które musiało i mogłoby zjednoczyć pod hasłem dobrze pojętego, zdrowego nacjonalizmu wszystkie żywioły społeczeństwa rosyjskiego, co nie utraciły poczucia państwowości i zdrowego instynktu państwowego. Nacjonalizm ten, w zakresie polityki wewnętrznej, grupa pojmuję, jako dążenie do wyrwania terytorjum i - co ważniejsze - duszy narodu rosyjskiego z niewoli "międzynarodówki", zaś w zakresie polityki zewnętrznej, jako bezsporne przyznanie wszystkich praw, wynikających z narodowego wyodrębnienia państw i narodów, istniejących na terytorjum byłego państwa rosyjskiego.

Naczelnym zadaniem pisma będzie walka z bolszewizmem oraz z temi zasadami socjalistycznymi, które w konsekwentnym rozwoju prowadzą do bolszewizmu. Pismo winno ujawniać istotną treść bolszewizmu, opisywać jaknajszczegółowiej i jaknajjaskrawiej te przerażające formy, w jakich ujawnił się on w Rosji oraz rezultaty jego panowania w tym kraju, wskazywać na niebezpieczeństwo, grożące wszystkim kulturalnym narodom i państwom, przede wszystkim narodom najbliższym Rosji, dzięki swemu geograficznemu położeniu, oraz bezustannie pobudzać do solidarnej, czynnej walki z bolszewizmem. W szczególności pismo ze specjalną uwagą zajmowałoby się działalnością powstałej w Polsce ligi antybolszewickiej, przyczyniając się do rozszerzania hasła tej ligi, wiadomości o jej działalności i - jeżeliby liga znajdowała ^{tego} ~~o~~ potrzebę - utwierdzeniu stosunków jej z rosyjskimi antybolszewickimi grupami i organizacjami. Opierając się dalej na głębokiem przeświadczeniu wszystkich członków grupy, że państwem, z którym związane są najbardziej interesy współczesnej emigracji rosyjskiej, jak i przyszłej niebolszewickiej Rosji, jest Polska, a to zarówno ze względu na sąsiedztwo z Rosją, dzięki geograficznemu położeniu oraz wspólność interesów ekonomicznych, jak i wskutek pokrewieństwa ideowego (wspólność ideałów największych myślicieli obydwu narodów, mesjanizm polski i rosyjski). - projektowane pismo winno wytworzyć nową orientację społeczeństwa rosyjskiego - orientację polską. Orientacja ta, rzecz oczywista, wynika z założenia przyznania wszystkich żądań w stosunku do Rosji, które zgodnie uznawane są przez cały naród polski lub przynajmniej przez bezwzględną jego większość. Należy tu zaliczyć np. przyznanie się do historycznego błędu wobec narodu rosyjskiego, popełnionego przez rosyjską władzę państwową, biorącą udział w rozbiórce Polski i potem prowadzącą politykę zwalczania polskiej

samodzielności; uznanie prawa Polski do budowy państwowości w granicach Polski z 1772 itp.

Wynika stąd jasno, że nie może być żadnego przeciwieństwa pomiędzy wskazaniem pisma i temi poglądami, które są dyktowane polską świadomością narodową. Możliwa jest, rzecz prosta, rozbieżność w poglądach kierowników pisma nie z narodem polskim, lecz z temi lub innemi odpowiedzialnemi przedstawicielami polskiej władzy państwowej z przyczyny ich zarządzeń spowodowanych nie potrzebami narodowego poczucia polskiego, a względami państwowemi, przeważnie przejściowego charakteru, zarządzeń w których ocenie niema jednolitego poglądu w społeczeństwie polskiem. W tych wypadkach pismo, stawiając ponad wszystko uczciwą służbę społeczeństwu nie mogłoby, rzecz prosta, wbrew swemu sumieniu bronić takich zarządzeń. Równocześnie jednak wysuwając na plan pierwszy swej działalności utrzymywanie i utrwalenie przyjacielskich stosunków polsko-rosyjskich i sądząc, że przy takich stosunkach wszystkie sporne kwestje mogą być rozstrzygnięte w swoim czasie nie siłą oręża lub jakiegokolwiek nacisku jednej strony na drugą, a wyłącznie na drodze dobrowolnych porozumień, ustępstw i wyrównań, pismo zupełnie szczerze może poprostu pozostawiać bez oceny tego rodzaju zarządzenia.

Dążąc do tego, aby zbliżenie polsko-rosyjskie nastąpiło nie tylko na podłożu wspólności celów politycznych i ekonomicznych, lecz również aby było oparte na łączności duchowej i wzajemnym poznaniu się, pismo zaznajamiałoby społeczeństwo rosyjskie z współczesnemi prądami polskiej myśli, zdobyczami nauki polskiej, z polską literaturą i t.p. Żeby zaś uczynić pismo dostępnem i interesującym dla najszerszych kół czytelników, proponowaną jest forma organu codziennego, obfitującego w obszerny dział informujący o wszystkich ważniejszych wypadkach dnia i uwzględniający na swoich szpaltach nietylko poważne artykuły polityczne, lecz również beletrystykę, feljeton i t.d.

Bezwątpienia na wyjaśnionej powyżej platformie udałoby się w krótkim czasie projektowanemu wydawnictwu zjednoczyć pokaźną i przytym lepszą część rosyjskiej inteligencji, która dawno wyrzekła się wszelkiego rodzaju pism partyjnych, mających nie ogólnorosyjskie tylko swoje wąskie cele partyjne i która uczuwa brak uczciwego rosyjskiego pisanego słowa.

Takie zjednoczenie, utrwalone osobistym obcowaniem jednostek wchodzących w jego skład, drogą urządzania przez redakcję prelekcji, wspólnych pogadanek itp. winno doprowadzić - co jest dalszym celem - do utworzenia poważnego rosyjskiego ogniska politycznego pol-

skiej orientacji, które w sprzyjających warunkach mogłoby w przyszłości wyłonić z pośród siebie i o odpowiednim charakterze politycznym rząd nowej Rosji. Nieoceniona korzyść, jaką przyniosłoby osiągnięcie wszystkich tych zadań zarówno Rosji jak Polsce, jest na tyle oczywista, że nie wymaga szerszego omawiania.

W poczuciu tej obustronnej korzyści grupa rosjan, podejmująca inicjatywę wydania nowego rosyjskiego pisma, pozwala sobie liczyć na moralne i materialne poparcie ze strony nie tylko społeczeństwa rosyjskiego lecz i polskiego.

Podpisali: A. Mereżkowski

D. Fikosofov

E. Bułanow

B. Herszelman.

MACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA

WARSZAWA

Dz. 5574/12 data 13/XI 1920 r.
Lp. 100. Wydział

PILSUDSKI
INSTITUT
ARCHIVE
New York